

Motverka långvarig hemlöshet

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund och nuläge	2
1.1	Beskrivning av projektet	3
1.2	Nulägesbeskrivning	3
1.3	Alternativ till projekttiden	4
2.	Nytta/effekten av projektet	4
2.1	Intern effektivisering	4
2.2	Nollalternativ	5
3.	Omfattning på projektet och benchmarking	5
3.1	Omfattning	5
3.2	Benchmarking	5
4.	Förutsättningar för att lyckas med projektet och nå avsedd nytta	5
5.	Evidensbaserade modeller	6
6.	Kostnader och finansiering	6
6.1	Projektets kostnader	6
7.	Resursbehov	7
8.	Uppföljning	7

1. BAKGRUND OCH NULÄGE

Enligt Socialstyrelsens definition för hemlöshet är den som sover ute eller på härbergen, institutionsboende (som ska skrivas ut inom tre månader), den som bor under osäkra förhållanden, till exempel med andrahandskontrakt eller inneboende hos vänner, liksom den som bor med exempelvis kommunalt kontrakt på grund av att han eller hon inte godkänns som hyresgäst på den ordinarie bostadsmarknaden.

Hässelby-Vällingby är en stadsdel med drygt 64 000 invånare. Andelen barn 0-17 år som lever i familjer med ekonomiskt bistånd ligger f.n. på 6,3 %, stadens medelvärde är 4,6 %. Andelen familjer med ekonomiskt bistånd Hässelby-Vällingby har ökat stadig sedan 2008-2009. Av den vuxna befolkningen inom stadsdelen är 3,27 % beroende av ekonomiskt bistånd, 2,22 % är långtidsberoende. Stadens andel är 2,13 %, respektive 1,37 %

För Socialtjänsten i Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd är konsekvenserna av bostadsbristen i Stockholm mycket tydliga. Många enskilda och familjer bosätter sig inom stadsdelen i kortvariga kontrakt och otrygga boendeformer. Detta leder ofta till akut bostadslöshet och att man vänder sig till förvaltningen med en ansökan om tillfälligt boende. Hyresvärdarna i stadsdelen har krav på egen inkomst och ordnad ekonomi för att det ska vara möjligt att få hyra lägenhet, d.v.s. inte att inkomsten består av Detta gör det svårt för personer med låga eller inga inkomster att få bostad efter en skilsmässa eller separation. Även unga vuxna utan egen försörjning har stora problem att ordna med egen bostad och kan bli beroende av tillfälligt boende genom förvaltningen.

Bostadsproblematiken, att vara hänvisad till tillfälliga lösningar, att flytta runt ofta, att bo trångt etc. gör det svårt för den enskilde att planera och organisera sitt liv. Tid och kraft som skulle kunna läggas på att skaffa arbete eller delta i utbildning måste läggas på att hitta husrum. Bostadslösheten förlänger bidragstiden. Bostadslösheten påverkar också socialsekreterarnas arbete. Fokus i arbetsplaner och uppföljningar hamnar på bostadssökande i stället för insatser som kan leda till arbete och egen försörjning. Akuta insatser för att lösa bostadslösheten minskar tiden för målinriktat socialt arbete.

SHIS verksamhet med lägenheter för barnfamiljer har avhjälp situationen något men är inte alltid rätt lösning utifrån de kriterier som gäller. För övriga grupper är kraven på den bostadssökande så stora att lägenhet genom SHIS är ett ouppnåeligt mål.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning har en väl utbyggd verksamhet av lägenheter med speciella villkor; försöks-, tränings- och jourlägenheter, i dagsläget ca 120 lägenheter. Lägenhetsverksamheten är organisatoriskt placerat inom Socialtjänstavdelningen, Vuxnenheten och har ansvar för att säkerställa det hyresrättsliga ansvaret. Klienter som har ett andrahandskontrakt i dessa lägenheter, vilket är

förknippat med en behandlingsinsats, tillhör olika enheter inom avdelningen. När klienter så småningom kvalificerat sig till att erhålla en tränings-, eller försökslägenhet är det förknippat med att klara att bo enligt hyreslagen. I detta ingår att betala hyran vid varje månadsslut. Flera av de som bor har svårigheter med betalningsförmågan vilket förskjuter möjligheter till att kunna ta över till eget första-handskontrakt.

1.1 Beskrivning av projektet

Detta projekt är tänkt att kunna vända sig till familjer och ensamstående med social och ofta även psykiatrisk problematik i kombination med hemlöshet som är aktuella inom socialtjänstavdelningen.

De finns idag placerade på hotell, vandrarhem, tränings-, försökslägenheter och jourlägenheter. Projektet vill arbeta efter en bred strategi med intensiva insatser som hanterar olika problemområden. Målsättningen är att uppnå att fler klienter når ett självständigt boende och egen försörjning snabbare. Bedömningen är att detta går att uppnå inom en kortare tidsperiod än i dagsläget vilket kommer medföra avsevärda kostnadsminskningar.

Projektet ska bedrivas med målsättning att

Arbeta för att snabbt hitta andra lösningar för de hushåll som befinner sig i hemlöshet och har ett tillfälligt boende t.ex.

- hotell, härbärgen och vandrarhem
- jourlägenheter, tränings-, försökslägenheter
- korta kontrakt, tillfälliga kontrakt

Arbetssätt:

Informera, vägleda och stödja, såväl enskilda hushåll som grupper i olika frågor. Hur bostadsmarknaden i Sverige fungerar, hur man söker bostad, vilka bostadsköer finns, hur man sköter sin ekonomi för att undvika hyresskulder, betalningsanmärkningar mm. Vilket ansvar man själv har för att lösa sitt boende, informera om möjligheten att flytta till andra kommuner där lediga lägenheter finns. Ta fram realistiska avbetalningsplaner i de fall där hyresskulder finns.

Att upprätta kontakt och samarbetskanaler med hyresvärdar i andra kommuner i landet där lediga lägenheter finns att tillgå.

1.2 Nulägesbeskrivning

I april 2011 bekostar förvaltningen tillfälligt boende på vandrarhem och liknande anläggningar för 30 hushåll med behov av försörjningsstöd. I denna grupp ingår barnfamiljer, unga vuxna och ensamstående vuxna. Dygnskostnaden varierar mellan 402 kr och 1 071 kr.

Enheten för ekonomiskt bistånd kostnad för tillfälligt boende inkl härbärge uppgick under 2010 till 3 291 tkr. Under perioden januari – mars 2011 uppgår kostnaden redan till 1 070 tkr. Inom Vuxenenheten är kostnaderna för tillfälliga boenden samt stödboenden 2 100 tkr för samma period.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning har en väl utbyggd verksamhet av lägenheter med speciella villkor; försöks-, tränings- och jourlägenheter, i dagsläget ca 120 lägenheter. Ett vanligt mönster är att den boende har gamla hyresskulder, ådrar sig nya hyresskulder, betalningsanmärkningar, har för låga och osäkra inkomster, är beroende av försörjningsstöd och har svårigheter i att klara av och förstå de regler som är förknippat att ha ett eget boende. Det skapar klienter inte kommer vidare till egna förstahandskontrakt.

1.3 Alternativ till projektiden

Att fortsätta med de befintliga personella resurser vilket i praktiken innebär liten möjlighet till att öka kunskaper och spetkompetens hos personal.

2. NYTTAN/EFFEKTEN AV PROJEKTET

- Stadigvarande boende medför ökade möjligheter att få stabilitet med egen försörjning och förbättrad psykisk hälsa, såväl för vuxna som barn.
- Ökad förmåga att hantera sin ekonomi ger bättre förutsättningar att tillgodogöra sig andra rehabiliteringsinsatser.
- Långvarigt beroende av socialtjänsten minskar. Barn får ökade möjligheter att växa upp i familjer som inte är beroende av socialtjänsten.
- Boendetiden i försöks- och jourlägenheter kortas ner och fler får möjlighet till eget kontrakt och behöver inte vara aktuella inom socialtjänsten.

2.1 Intern effektivisering

- Arbetssättet kommer frigöra resurser för socialtjänsten genom lägre kostnader för t.ex. hotellplacerade barnfamiljer.
- Arbetssättet kommer bidra till att klienter blir självständiga snabbare vilket medför kortare bidragstider och effektivare handlägningsprocesser.
- Arbetssättet kommer skapa effektivare och tydligare kommunikationskanaler. Det kommer frigöra resurser för personal att öka möjligheter till att rätt hushåll får rätt insats vid rätt tillfälle.

2.2 Nollalternativ

Vid ett nollalternativ, d.v.s. projektet genomförs ej, leder utvecklingen till fortsatt höga kostnader inom avdelningen och att klientärenden är aktuella längre än vid nuvarande arbetssätt. Det innebär fortsatt ogynnsamma levnadsvillkor för målgruppen.

3. OMFATTNING PÅ PROJEKTET OCH BENCHMARKING

3.1 Omfattning

Projektet kommer omfatta en projektledare 50%, en socialsekreterare 100%, en socialsekreterare/familjepedagog 100% och en boendestödjare 100%. (se bilaga med kalkyler).

3.2 Benchmarking

Stöd för kunskapshämning är från det projekt som varit i Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning. Det finns även en intressant stödmotod som prövats på Södermalms stadsdelsförvaltning vilken rekommenderas av Socialstyrelsen.

4. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT LYCKAS MED PROJEKTET OCH NÅ AVSEDD NYTTA

En förutsättning för att projektet skall lyckas och ge största möjliga effekt, är att personal inom projektet ges möjlighet att fokusera och arbeta enbart med hemlöshetsproblematiken. Det är nödvändigt att projektet löper över flera år, då det tar tid att bygga upp kontakter samt skapa rutiner och modeller. Det är viktigt att resultat tas fram som går att följa under tiden, t.ex.

- Mäta minskad kostnad för barnfamiljer med hyresskulder i jourlägenheter samt minskad kostnad för hotellboende.
- Fler barnfamiljer kommer vidare till eget förstahandskontrakt.

Avdelningschef för Socialtjänstavdelningen har ytterst ansvar för det resultat som visas efter av projekt. Det genomförs genom att det finns en styrgrupp och en referensgrupp, där styrgruppen ansvarar för implementering av arbetssätten så goda resultat visas. Rutiner kommer nedskrivas och tas tillvara för kunskapsstöd och stöd i implementeringen.

Övriga förutsättningar för att projektet ska lyckas är att nivån av problemkaraktär hos nya klienter/barnfamiljer inte ökar.

5. EVIDENSBASERADE MODELLER

Den metod som Socialstyrelsen rekommenderar till boendestödjande funktioner ska ligga till prövning för att bli evidensbaserad. Genom detta projekt kan det skapas förutsättningar för mer kunskap om SSD. En metod som prövats på Södermalm, den ger möjlighet att följa och utvärdera en stödsats som boendestöd utför.

6. KOSTNADER OCH FINANSIERING

6.1 Projektets kostnader

Projektperioden avser pågå under tre år från och med 2011-09-01 till och med 2014-09-01. Uppgifterna nedan visar vad kostnaderna för projektet vänta bli under hela projektperioden. Ett generellt påslag för pris- och löneökningar om 2 procent per finns medräknat i kalkylen.

Kostnader för projektet

Kategori	Tkr	Kommentar
Personal	1 687	Tre och en halv tjänster
Rekrytering	50	Beräkning kostnad för nyrekrytering
Resor	200	Resor till andra delar i landet kan komma att behövas
Utbildning/handledning	200	Kostnad för utbildning/handledning
Datorer	26	Hyra datorer
Lokal	147	Lokalhyror
Övrigt	10	Telefonkostnader mm
Summa	2 320	

Besparingseffekter för projektet

Kategori	Tkr	Kommentar
Hotell	3 000	Minskade hotellkostnader vid nytt annat boende
Uppnå egen försörjning	1 350	15 familjer antas kunna uppnå egen försörjning genom att erhålla trygga boendehållanden
Handläggningskostnader	774	Lägre kostnader för handläggning
Summa	5 124	

Nettovinst för projektet

Kategori	Tkr
Kostnader	-2 320
Besparing	5 124
Nettovinst	2 804

7. RESURSBEHOV

Nedan redovisas troligt resursbehov för att projektet ska kunna leverera specificerad nytta:

Namn	Roll/Ansvar	Antal timmar/ vecka	Period
NN	Projektledare	19,75	201109--201209
NN	Socialsekreterare	39,5	201109--201209
NN	Socialsekreterare/familjepedagog	39,50	201109--201209
NN	Boendestödjare	39,50	201109--201209

Risker	Åtgärder
Uppdrag är komplext och omfattning av uppdrag blir för stort.	Styrgrupp och ledning avgränsar och förtydligar uppdraget.
Att hyresvärdar inte godkänner hyresgäster att överta kontrakt till förstahandskontrakt	Använda de samarbetsforum som finns med hyresvärdar samt lyfta strukturella problem som ev framkommer till politisk nämnd.

8. UPPFÖLJNING

Uppföljning av kostnadsutveckling ska ske i samband med månadsuppföljningar och bokslut och gälla

- Antal placeringar och kostnader i köpt boende minskar.
- Minskning av ersatta hyresskulder i jourlägenheter och försökslägenheter
- Långvariga bidragshushåll minskar.
- Kortare boendetid i tränings, försökslägenheter
- Fler övergångar till förstahandskontrakt.

Särskilda aktivitetskonton ska skapas för att säkerställa och följa såväl kostnader som besparingar.